

Verslag wetenschappelijk medewerker Stichting Hirundo 2021.

Werk in Nederland.

In juni 2021 heeft Benjamin Muis zich aangemeld bij mij om te informeren of hij opgeleid kon worden tot vogelringer. Na overleg met mij en de toezegging dat ik wel zijn mentor wil zijn heeft hij zich aangemeld bij het Vogeltrekstation. Daar heeft hij een aspirant-ringer verklaring gekregen. Inmiddels heeft hij al vanaf juni meegelopen en al meer dan 500 vogels in 41 soorten geringd. In 2022 moet hij een tussentijdse proef doen bij een andere ringer en wellicht aan het eind van 2022 kan hij dan zijn ringexamen doen, ook bij een ander ringstation.

Benjamin woont in Elburg-West, dus vlak bij de ringplek van de Korte Waarden. Zijn doel is deel gaan uitmaken van ons ringteam (Benno van den Hoek en ik) en meehelpen met in stand houden en continuering van het CES-project en het Boerenzwaluw-project. Benjamin is vogelaar en beschikt over goede vogelkennis, is veertiger en werkzaam als technisch specialist bij een bedrijf in Epe.

➤ **CES-project (Constant Effort Site) in Elburg.**

In 2021 konden weer alle 12 vangsessies worden uitgevoerd. Er werden 679 vogels geringd.

Aantal geringde vogels van CES-project C02, Elburg Korte Waarden.

2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
679	724	810	406	740	675	568	650	668	744	635	805

➤ **Ringwerk boerenzwaluwen.**

In 2021 heb ik alleen nog gevangen en geringd op de vaste 4 RAS-adressen (Ringring Adults for Survival) waarbij nestjongen en oudervogels geringd werden. Er zijn op de broedlocaties 336 nestjongen van boerenzwaluwen geringd.

Van de 43 broedparen werden 77 oudervogels gevangen, dat is 83,5% van deze broedvogels. 42,8% van deze broedvogels droeg al een ring, wat weer plaatstrouw en overleving aantoont. Er waren echter meer ongeringde vogels aanwezig dan vorig jaar (toen 63%).

Alle details en verdere gegevens staan in het **regioverslag** van 2021.

*Aantal op de gezamenlijke **RAS-erven** geringde boerenzwaluwen in 2021.*

Regio:	aantal RAS broedparen	Gevangen vogels	aantal ad. ongeringd	aantal ad. met ring
N.-Veluwe	43=86 vogels	77=83,5%	44	33=42,8%

Op de **slaapplaats** te Elburg zijn 748 boerenzwaluwen gevangen en geringd. Het waren 661 jonge (1^e jaars) vogels en 72 volwassen (adulte) vogels. Er werden 15 vogels gevangen die al een ring droegen, afkomstig uit het ringgebied, zowel als nestjong als op slaapplaats geringd. De zwaluwen kozen dit jaar opnieuw de rietvelden bij de Korte Waarden om te overnachten. De slaapplaats bevatte echter weinig vogels en werd ook nu weer steeds verstoord door grote groepen spreeuwen die daar ook invielen. Begin september waren er geen zwaluwen meer in het riet bij de Korte Waarden. Er is toen nog een baantje gemaakt in het rietveld naast de

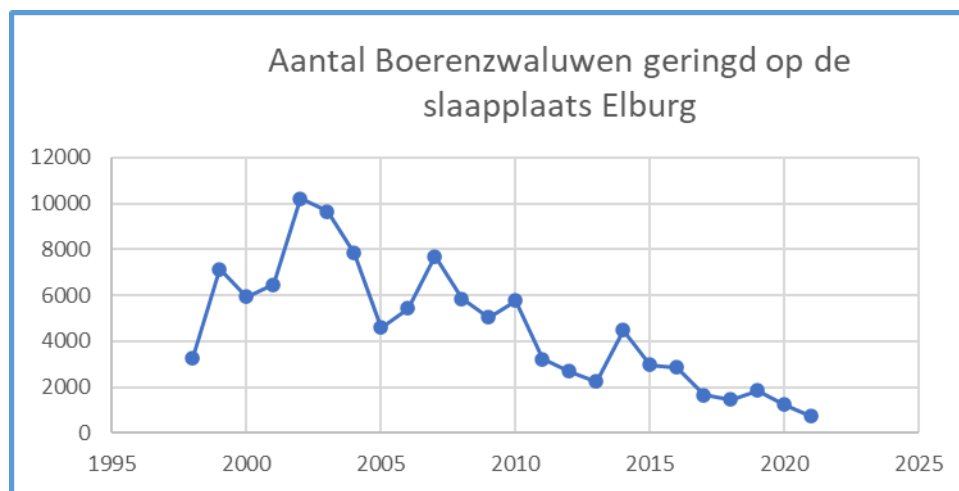
waterzuivering, oost van Elburg, aan de rand van het Drontermeer. De weinig aanwezige zwaluwen waren daar na 13 september ook verdwenen. Wellicht kan hier in 2022 verder gevangen worden. Leuk was nog wel een daar aanwezige kleine slaappleats van gele kwikstaarten, waarvan we er 18 als bijvangst konden ringen.

Overzicht van geringde boerenzwaluwen op de slaappleats bij Elburg in 2021.

slaappleats:	overj onger	1 ^e j. onger	totaal	hervang sten (ger)
Elburg	72	661	733	15

Geringde aantallen boerenzwaluwen op de slaappleats bij Elburg vanaf 1998.

1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
3277	7147	5927	6474	10210	9665	7839	4590	5427	7701	5847	5047
2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
5759	3211	2692	2233	4488	2969	2862	1647	1458	1846	1243	733

Overig ringwerk.

Behalve de vaste Boerenzwaluw- en CES projecten is er op diverse andere locaties geringd. Buiten de 12 CES-data werd er in Elburg nog 24 keer in het riet gevangen.

Nog steeds was Covid 19 een beperkende factor bij het ringwerk van met name ooievaars.

Eigenaren waren huiverig met toelaten van personen op hun erf van buiten. Bovendien waren de weersomstandigheden tijdens de jongenperiode slecht zodat veel broedsels mislukten. Er werden geen ooievaars geringd dit jaar. Ook bij de kerkuilen waren weinig broedsels. Slechts 3 nesten met jongen konden worden geringd.

Het ringen van oeverzwaluwen bij de waterzuivering in Elburg kon dit jaar wel doorgaan. Er konden 114 oeverzwaluwen worden geringd en er was leuke publieke belangstelling. Een goede promotie van zowel bescherming als onderzoek.

Tussendoor en na het beëindigen van het ringwerk ik Elburg heb ik regelmatig in de tuin in Oldebroek geringd. De goede oogst van beukennoten van 2020 lokte veel kepen en vinken. Tijdens de korte vorstperiode in februari konden flinke aantallen gevangen worden: 319 kepen en 30 vinken, waaronder twee kepen met Noorse en Zweedse ring.

In de nazomer en herfst kwamen er weer flinke aantallen pimpelmezen langs. Andere ringers vingen regelmatig mezen met ringen uit de Baltische staten, bij mij lukte dat niet. Toch werden er 503 pimpelmezen geringd.

De **totale jaarvangst** van alle geringde vogels in 2021 was **5095 vogels**.

➤ **Nestkasten.**

De 70 nestkasten op landgoed Oldhorst te Oldebroek en de 40 nestkasten op De Zoom in Doornspijk werden dit seizoen weer 4 keer gecontroleerd. Nestjongen van bonte vliegenvangers, boomklevers en enkele mezensoorten werden geringd.

➤ Door de wisselend beperkende coronaregels werden er slechts 6 **lezingen** gegeven.

➤ **Medewerking Zoönosenproject Vogeltrekstation.**

Door oogproblemen van mij werd de deelname aan het zoönosenproject beëindigd.

➤ **Werk in het buitenland.**

- Het artikel over plaatstrouw en hervangsten van overwinterende boerenzwaluwen in Zambia is in juli 2021 gepubliceerd in het magazine van African Bird Club met als titel: "Site fidelity and recurrence of Barn Swallows *Hirundo rustica* in Zambia." (Bull ABC 28 no. 2 (2021) 213-224).

- **Fotografie.**

Er zijn geen buitenlandse reizen gemaakt in 2021. In Nederland heb ik wel regelmatig vogels gefotografeerd, w.o. leuke opnames van de Cetti's zanger, die doorgaans erg verborgen leeft. Helaas is mijn schuilhutje aan het Drontermeer door een overijverige boa ontdekt en vernietigd. Ondanks een nieuwe aanvraag bij Staatsbosbeheer kreeg ik geen toestemming meer om daar te fotograferen: zero tolerance beleid.

Nieuwe foto's zijn opgestuurd naar fotobureau Buiten-Beeld. Via de link op www.boerenzwaluw.nl onder **Foto & Video** kunnen deze opnames bekeken worden.

➤ **Toekomstplannen.**

Behalve de vaste ringactiviteiten zijn er geen reizen of andere onderzoeksprojecten gepland voor 2022.

Bennie van den Brink.